

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTÉRIUM
MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

DÖNTÉSELŐKÉSZÍTŐ LAP

AZ EGYKORI MÁRIA TERÉZIA LAKTANYA MŰEMLÉKI KATEGÓRIA FELÜLVIZSGÁLATA

Budapest IX. kerület, Üllői út 45-51., hrsz. 37104

Védelem alapadatai a közhiteles műemléki nyilvántartásban		
Törzsszám, azonosító	*Védési jogi aktus*	*Aktuális státusz*
15680 [1071]	1620-24/1951. VKM 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM 191/2001. (X. 18.) Korm. rendelet	Műemléki védelem, Kiemelten védett műemlék, I. bírság kategória

Kezdeményezés, aktuális státusz	
Kezdeményező	M. G. Ungheria Ingatlanforgalmazó Kft., mint tulajdonos
Kezdeményezés indoka	A tulajdonos véleménye szerint az épület „kiemelten védett műemlék" státusza több évtizede a hasznosítás akadálya

Műemléki értékelés

Datálás, stílus: 1845-1848., klasszicista

Tervező: Hild József

Jelentőség, eszmei érték:

Az egykori Mária Terézia Laktanya eredeti, a műemléki védelem alapját képező architektúráját őrző, monumentális, szimmetrikus elrendezésű klasszicista középület. Ma is ~~eredeti telkén,~~ teljes terjedelmében, lényegében eredeti kialakításában áll. Műemléki értékeinek ~~túlnyomó~~ része ma is megvan (pl. a pártázatos sarokhangsúlyt eddig nem állították helyre), egyes szerkezeteinek cseréjét elsősorban háborús károk helyreállítása indokolta, Legfőbb műemléki értékei mellett történeti és településképi jelentőségű épület, amely urbanisztikai és építőművészeti szempontból is meghatározó eleme a zárt tömbökkel beépített pesti városmagnak.

Léptéke és megformálása révén az Üllői út és a Nagykörút térfalának kiemelkedő eleme. Hild József életművének legnagyobb világi rendeltetésű épülete, a ~~tervező egyik főműve,~~ amely hordozza a klasszicizmus letisztult formajegyeit, előrevetíti a Pest arculatát később meghatározó historizmus beépítési és építészeti jellegzetességeit is. A Nagykörút egyetlen, a körút létesítése előtti időkből ránk maradt, a későbbi belváros építészeti léptékét, struktúráját meghatározó épülete.

Az épület eszmei, történelmi, hadtörténeti jelentőségű, az idők során történelmi események szimbólumává és emlékévé vált. Egyszerre emlékeztet Budapest helyőrségi háziezredére, a híres 32-es Honvéd Gyalogezredre, a forradalmakra és a békeidők honvédeire. Az országban megépült laktanyák korai példájaként a hazai laktanya-építészet ~~úttörő szerepű~~, jelentős épülete.

Az épület legfontosabb, nevesített értékei

- ~~Budapest városépítészetében betöltött urbanisztikai értéke,~~ beépítési módja
- ~~1845-1846-ban, egy periódusban épült klasszicista~~ középület léptékformáló, városszövetet alakító, épületszárnyakból és belső udvarokból álló összetett tömege, tetőzete, tagolása és aránya,
- Építéskori alkotórészei és tartozékai, szerkezeti rendszere:
- Klasszicista, szimmetrikus homlokzatai, nyílásrendje, különösen az utcai és ~~a középső belső udvar homlokzatai, a nagy udvar loggiás kialakítása,~~
- ~~Belső térstruktúrája, közlekedési rendszere,~~ lépcsőházai,
- Építéskori szerkezetei, boltozatai és szerkezeti falazatai, ~~anyaghasználata,~~ nyílászárói, vörösmészkő burkolatai, klasszicista lépcsőkorlátok, kapuk és lunetta rácsok

ÁT döntés	ÁT aláírás, dátum
A kiemelten védett műemlék védett műemlék kategóriába történő átsorolását 1) támogatom 2) nem támogatom	